

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
MÁRCIUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemlzesek/gyorselemlzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. MÁRCIUS HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 márciusában folytatódott az infláció csökkenése, a fogyasztói árak éves összevetésben 3,6 százalékkal emelkedtek. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció egyaránt 4,4 százalékra csökkent (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár és a maginfláció esetében is 0,8 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető. Az infláció és a maginfláció is a márciusi Inflációs jelentés előrejelzési sávjának közepén alakult.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index 0,1 százalékponttal mérséklődött az előző hónaphoz képest. Az iparcikkek (-0,3 százalékpont), az élelmiszerek (-0,2 százalékpont) és a piaci szolgáltatások (-0,1 százalékpont) deflációhoz való hozzájárulását nagyrészt ellensúlyozta az üzemanyagok (+0,3 százalékpont) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (+0,2 százalékpont) inflációt emelő hatása. Az éves bázisú maginfláció 0,7 százalékponttal csökkent, amelyen belül a defláció általános volt. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink szintén mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek inflációja és a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése egyaránt 0,7 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra). Az infláció elmúlt 14 hónapban tapasztalt erőteljes lassulását a fegyelmezett monetáris politika, a kormányzat versenyt erősítő lépései, a visszafogott kereslet, a bázishatások és a korábbinál érdemben alacsonyabb külső költségkörnyezet együttes hatása okozza.

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció és az infláció emelkedett márciusban egyes piaci szolgáltatások esetében megvalósuló visszatekintő átárzások következtében, azonban mindkét mutató továbbra is 4 százalék alatt alakul (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított áremelkedés mértéke a teljes fogyasztói kosár és a maginfláció esetében is alacsonyabban alakult a tavaly márciusban tapasztaltnál, de meghaladta az év ezen időszakára jellemző historikus átlagot. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,7 százalékkal emelkedett, míg az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció 1,1 százalékon alakult (5. ábra és 6. ábra). A márciusi átárzások mértéke az iparcikkek esetén megfelelt a historikus átlagnak, miközben a piaci szolgáltatások esetén magasabban, az élelmiszerek esetén pedig alacsonyabban alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 2,9 százalékra csökkent. A termékcsoport árai 0,4 százalékkal emelkedtek az előző hónaphoz képest (7. ábra). A termékcsoponton belül a nem tartós iparcikkek árai havi alapon 0,6 százalékkal emelkedtek, amit főként a változékony árazású repülőjegyek magyaráztak. A tartós iparcikkek árai nem változtak márciusban.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe 10,2 százalékra csökkent, így az éves árdinamika tavaly júniusban megkezdődött mérséklődése folytatódott. Havi összevetésben az árak 1,9 százalékkal nőttek, amit elsősorban a telekommunikációs és banki szolgáltatások visszatekintő átárzása magyarázott (8. ábra).

Az *élelmiszerek* éves inflációja márciusában a KSH adatközlése szerint 0,7 százalékra mérséklődött. A termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek ára 2,0, a feldolgozott élelmiszereké 3,4 százalékkal csökkent, míg a KSH besorolása alapján szintén az élelmiszerek közé sorolt éttermi étkezés ára 8,7 százalékkal nőtt éves bázison (9. ábra). Februárhoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek ára 0,3 százalékkal emelkedett, míg a feldolgozott élelmiszereké 0,4 százalékkal mérséklődött (10. ábra). Az árcsökkenést a feldolgozott élelmiszerek esetében főként a tej és a tejtermékek okozták.

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 2,1 százalékkal emelkedett a világpiaci olajárak növekedése következtében. A termékcsoport átlagára éves bázison 2,3 százalékkal emelkedett.

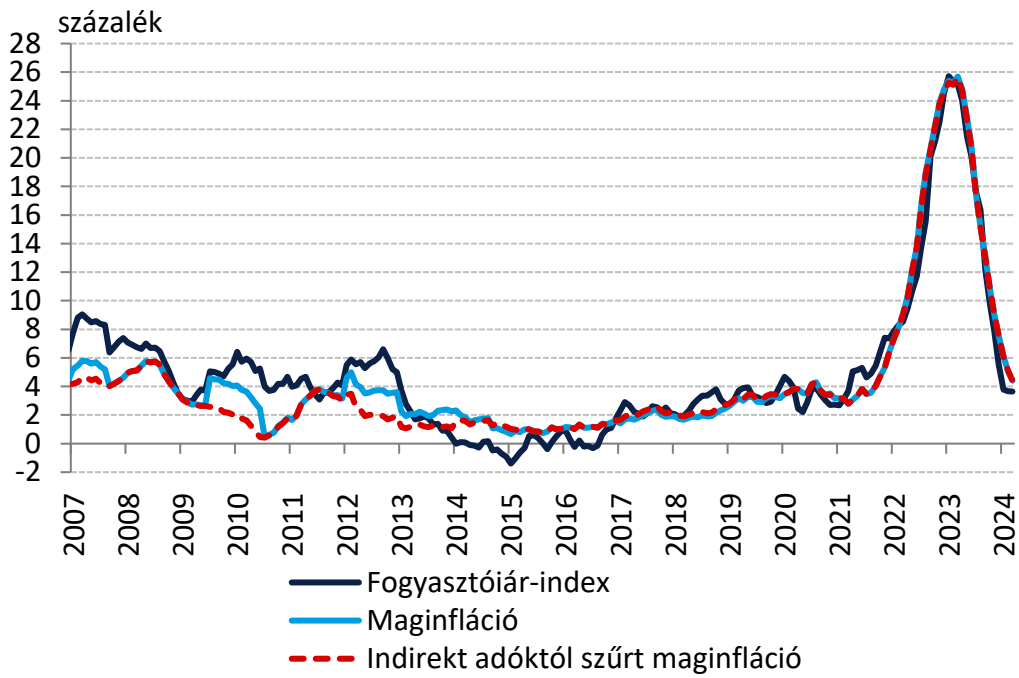
A szabályozott árú termékek és szolgáltatások árai februárhoz képest 0,8 százalékkal emelkedtek, amit a vezetékes gáz árának emelkedése okozott. Utóbbi annak a következménye, hogy csökkent az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá eső lakossági fogyasztás aránya.

A lakossági inflációs várakozások az elmúlt hónapokban csökkentek, a mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi (11. ábra). A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások csökkentek márciusban és továbbra is érdemben a 2022-es értékek alatt alakultak (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

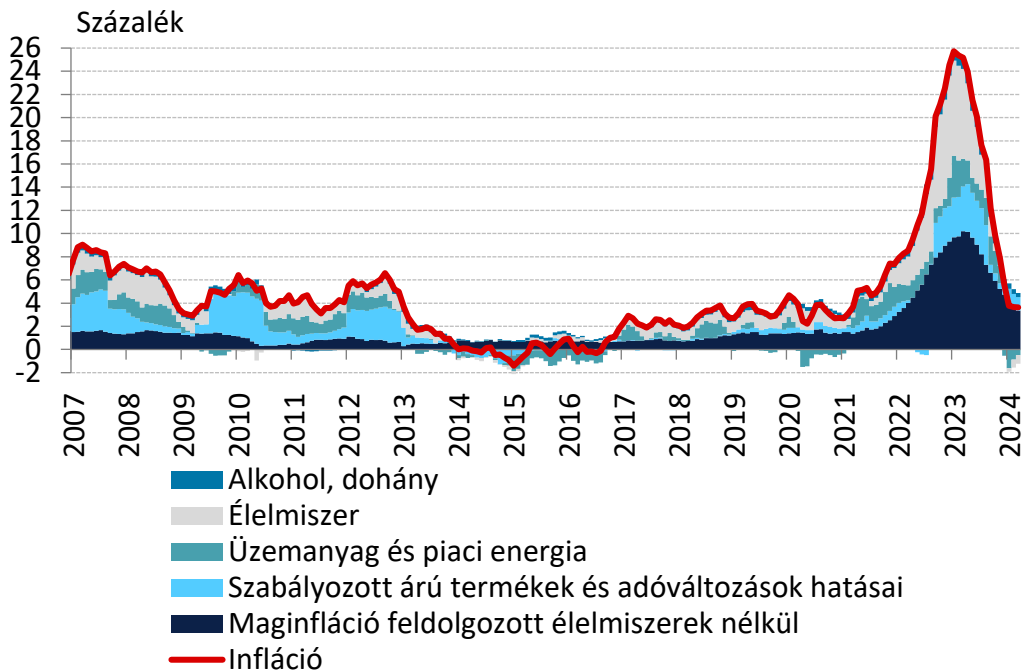
Budapest, 2024. április 11.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

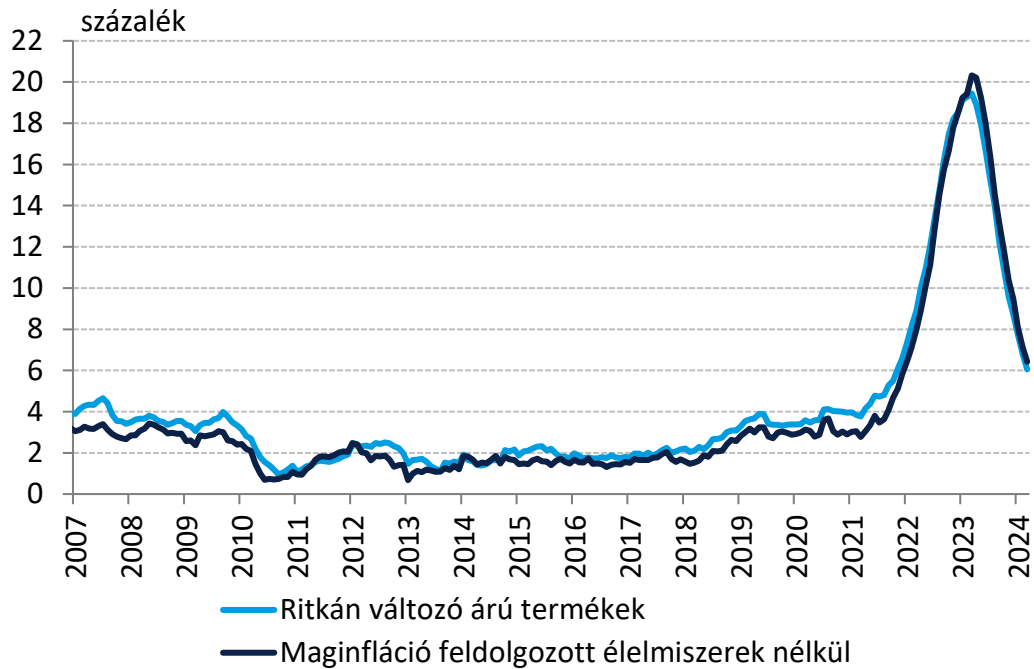

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

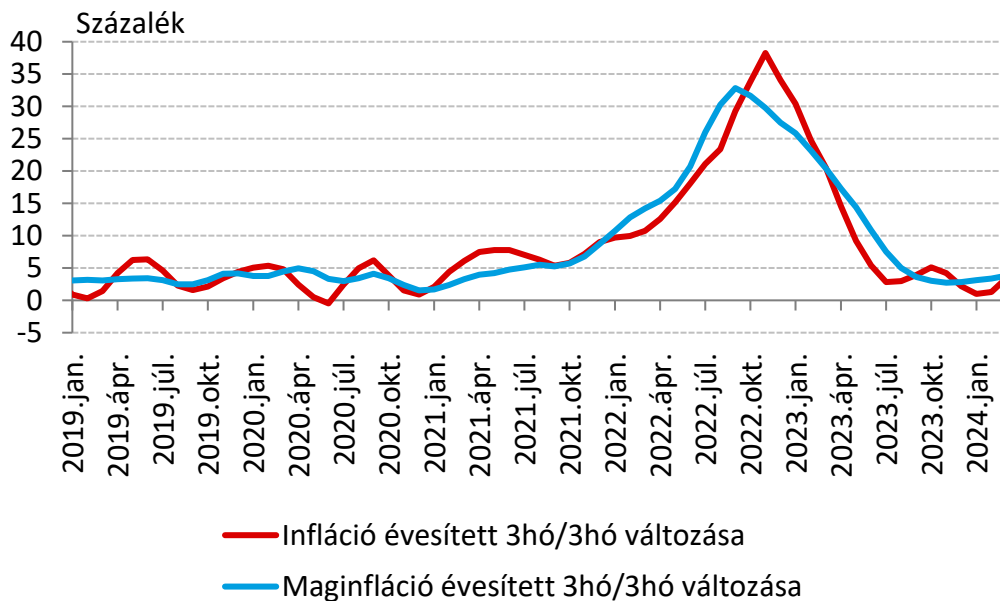

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

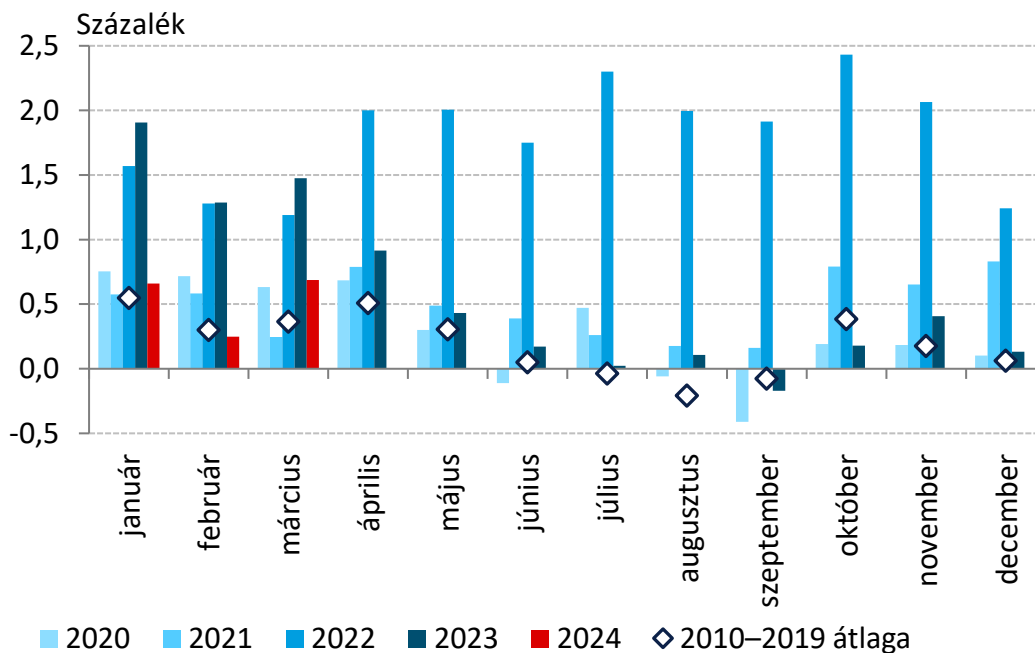

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

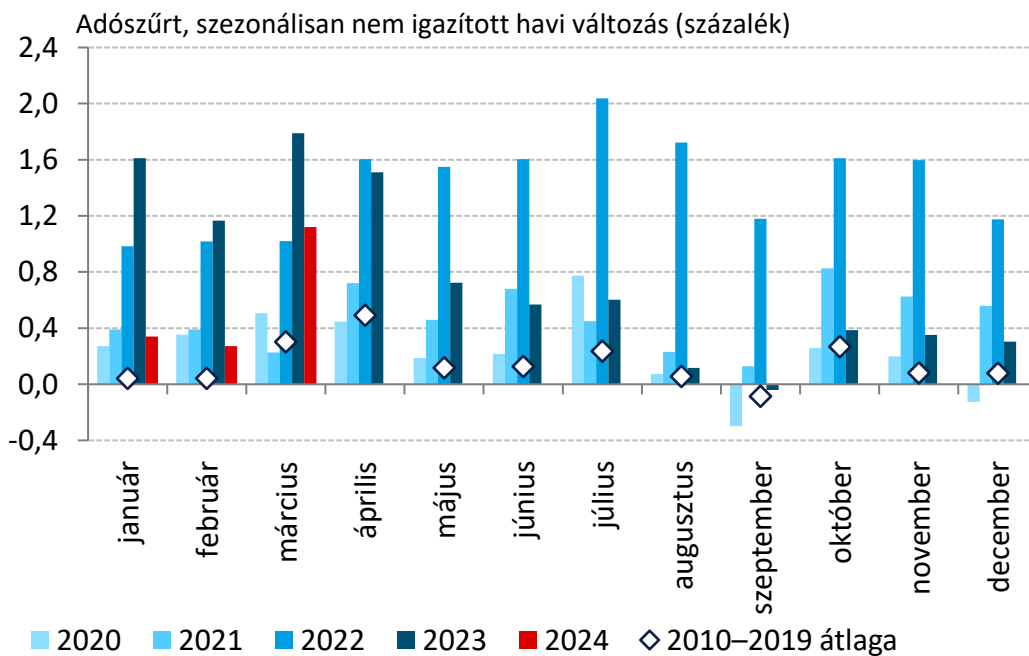
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonálisan igazított adatok alapján

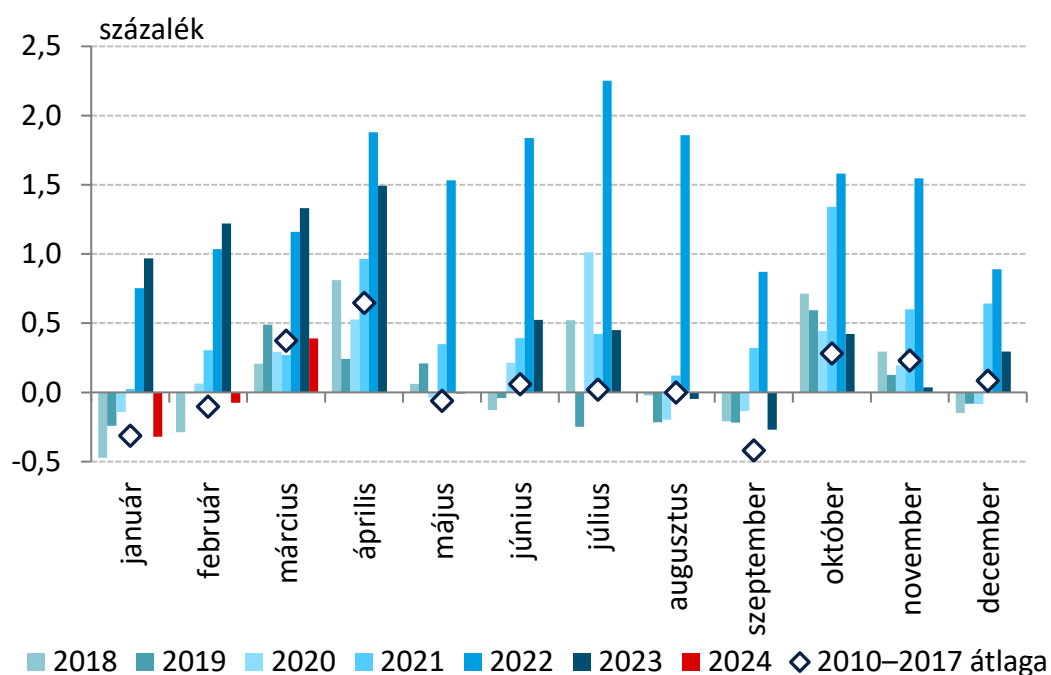
5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

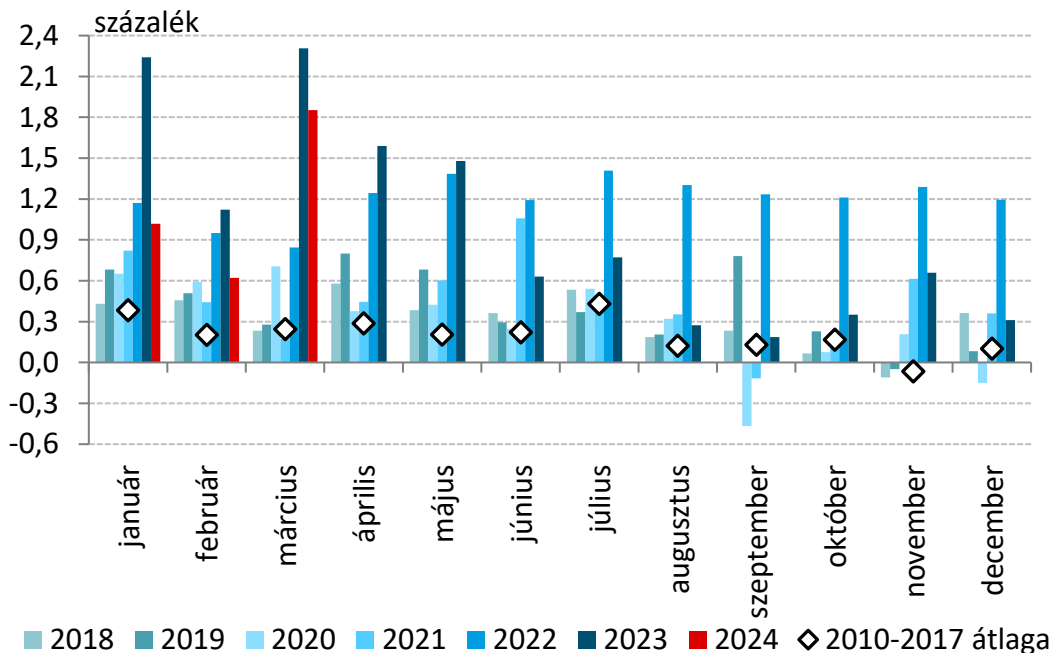
6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

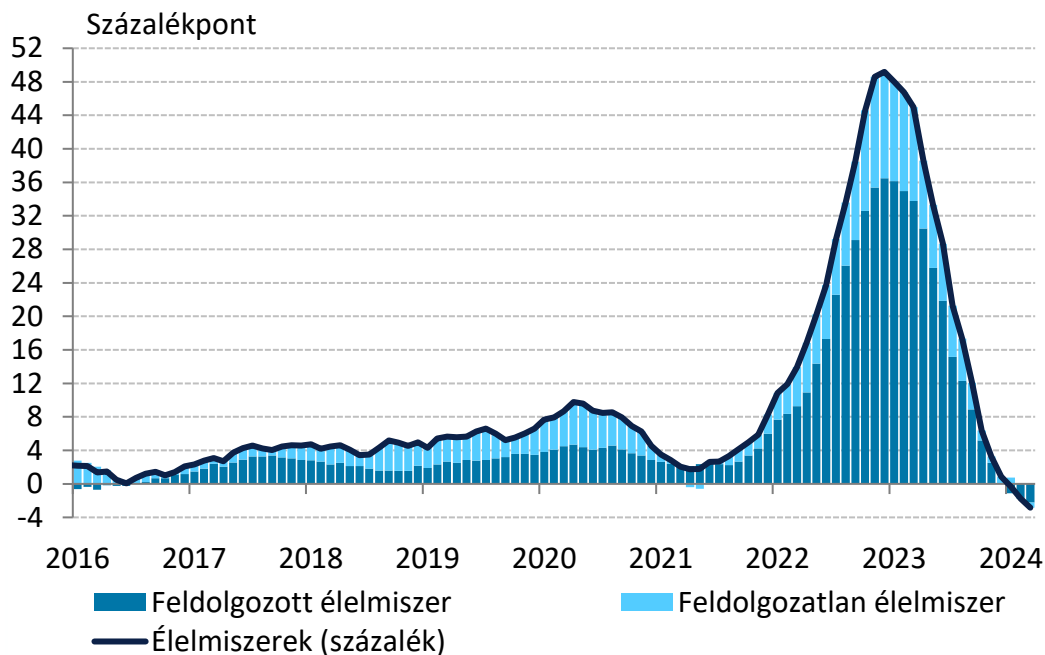
7. ábra: Az iparcikkek inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

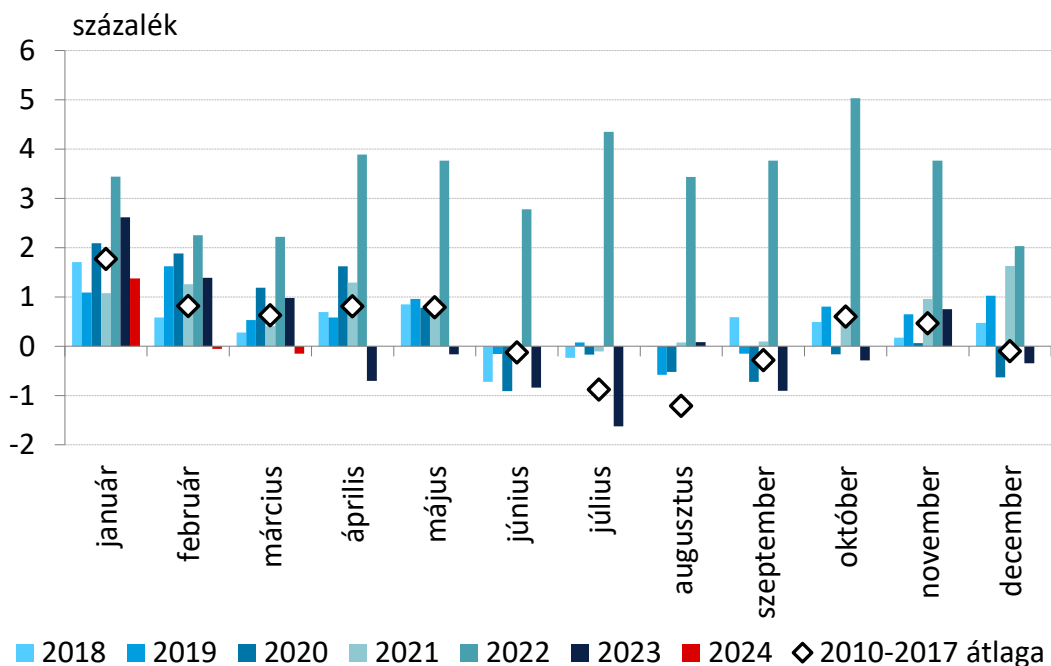

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
 szezonálisan nem igazított, adószűrt éves változás

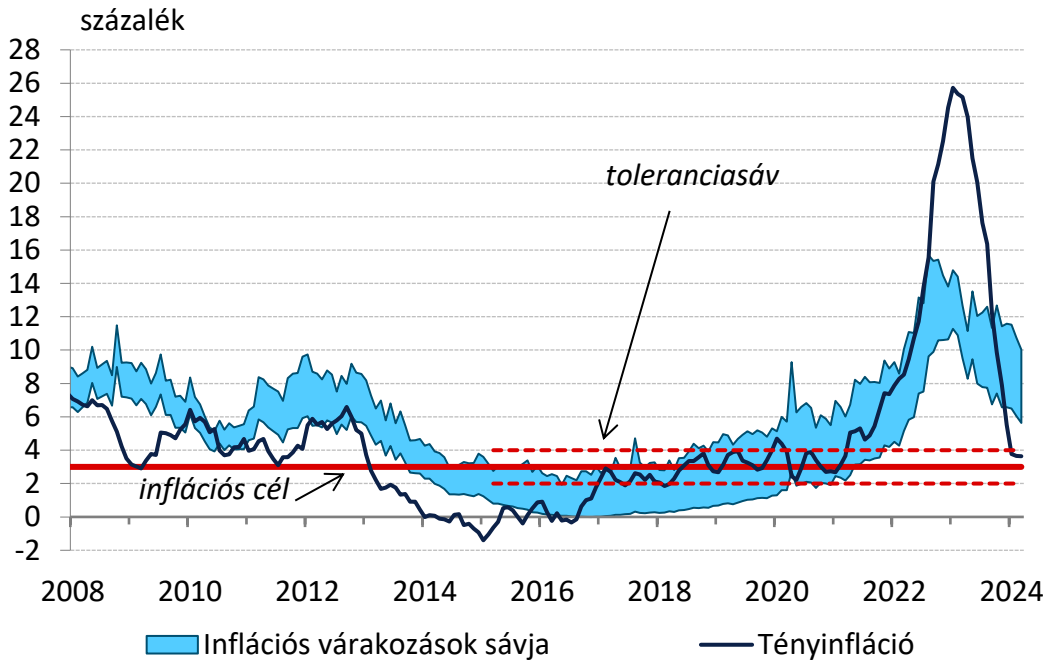
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
 szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

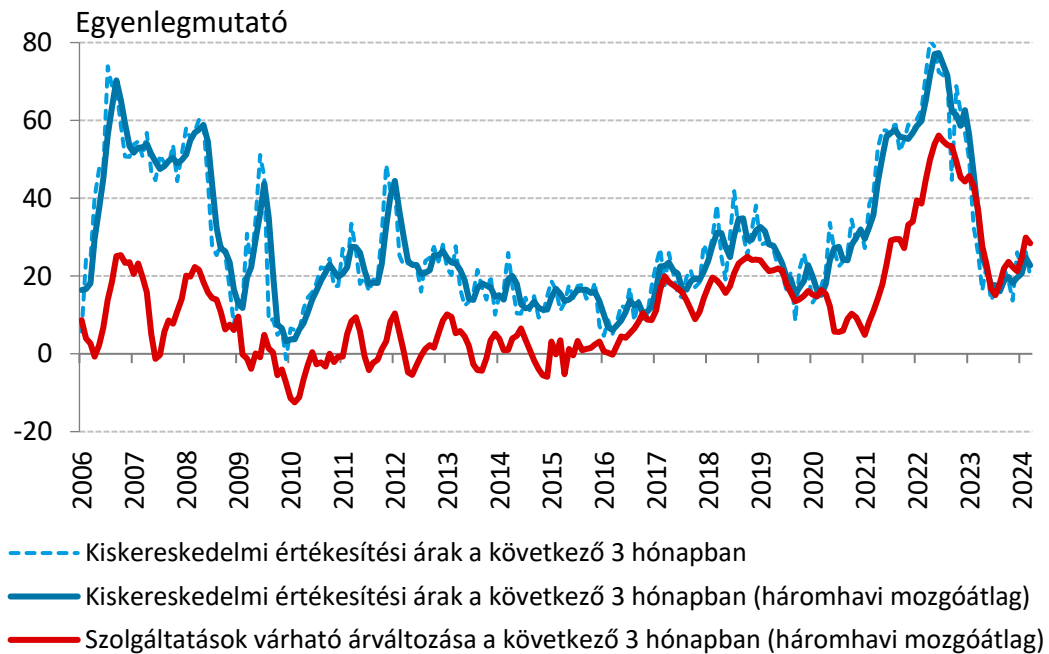
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. március (KSH)					
3,6% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,5	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	3,4	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	2,9
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	1,1	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	0,3	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	0,8

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.